BIZTONSÁGITERMÉK ADATLAP CaO

Készült az 1907/2006/EU; 2015/830/EU; EC 1272/2008 és 453/2010/EU rendeleteknek 2017/164 EU irányelvnek megfelelően

Verzió: CaO HU 6.0

Felülvizsgálat dátuma: 02.20/ 2020 Nyomtatás dátuma: május 21, 2020

1 szakasz: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1 Az anyag azonosítása

Az anyag neve:	Kalcium-oxid
Egyéb megnevezések:	Mész, Oltatlan kalciumos mész, Égetett fehér mész, kalcium oxid, Darabos vagy őrölt fehér mész *Kérem figyelembe venni, hogy a fenti lista nem teljes*
Kémiai megnevezés és képlet:	Kalcium oxid – CaO
Kereskedelmi elnevezés:	Calmit mész
CAS:	1305-78-8
EINECS:	215-138-9
Molekulatömeg:	56.08 g/mol
REACH Regisztrációs szám:	01-2119475325-36-0032

1.2 Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Az anyag felhasználási területei: Építőanyag ipar, Vegyipar, Mezőgazdaság, Környezetvédelemi felhasználás, (pl. füstgáztisztítás, szennyvíztisztítás, szennyvíziszap kezelés), Ivóvízkezelés, Takarmány, Élelmiszer- és Gyógyszeripar, Építőipar, Papír és festék ipar,Csíraölő hatás...stb (A lista nem teljes.)

Nem javasolt felhasználás: A megadott felhasználási módok ellen nincs ellenjavallat.

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Név:	**Calmit Hungária Mészművek Kft.**
Székhely:	H-2541 Lábatlan, Rákóczi út 60.
Telefonszám:	+36/ 33-461-054; +36/ 33-462-333
Fax:	+ 36-33-507-531
Biztonsági adatlapért felelős email címe:	**office@calmit.hu**

1.4 Sürgősségi telefonszám

Európai segélyhívószám:	112
Toxikológiai tájékoztatás központjának hívószámai:	**ETTSZ** Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató szolgálat + 36 1 476 6464 + 36 80 201199 Email: ettsz@emmi.gov.hu
A vállalat telefonszáma:	+36-33-461-054 +36-30-3391726
Elérhető-e munkaidőn kívül:	☐ Yes ☐ **No**

2 szakasz: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1 Az anyag vagy keverék besorolása

2.1.1 Az anyag (EC) 1272/2008 rendelet szerinti osztályozása

Bőrirritáció 2, H315

STOT Célszervi toxicitás /egyszeri expozíció. 3, H355 Érintkezés módja: belélegzés

Szemkárosodás 1, H318

2.2 Címkézési elemek

2.2.1 (EC) 1272/2008 rendelet szerinti címkézési elemek

Figyelmeztető szavak: Veszély

Veszélyt jelző piktogramok:

Figyelmeztető mondatok:

H315:	Bőrirritáló hatású
H318:	Súlyos szemkárosodást okoz
H335:	Légúti irritációt okozhat

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok:

P102:	Gyermekektől elzárva tartandó
P280:	Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező
P305+P351+P338:	SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P302+P352:	HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel
P310	Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz
P261:	Kerülje a por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzését
P304+P340:	BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni
P501:	Az anyag és a vele érintkezett tároló/csomagoló eszközök ártalmatlanításáról a helyi/regionális/országos/nemzetközi rendeletekkel összhangban kell intézkedni. edény elhelyezése hulladékként

2.3 Egyéb veszélyek/ kockázati tényezők: Az anyag nem felel meg a PBT vagy vPvB anyag kitételeinek. Nincs azonosított egyéb veszélyforrás.

3 szakasz: ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1 Anyagok – fő összetevők

Megnevezés	CAS szám	EC szám
Kalcium oxid	1305-78-8	215-138-9

Szennyezőanyagok: Osztályozás és címkézés szempontjából nem tartalmaz szennyező anyagot.

3.2. Keverékek: Nem alkalmazható

4 szakasz: ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tanácsok

Nincs ismert késleltetett hatása. Minden expozíciós hatás esetén orvoshoz kell fordulni, kivéve a jelentéktelen esetekben.

Belégzés esetén

A porforrást eltávolítani, vagy a személyt friss levegőre vinni. Orvosi ellátást kell igénybe venni.

Bőrrel való érintkezés esetén

Óvatosan és finoman dörzsöljük le a szennyezett testfelületet, hogy tejesen eltávolítsuk a terméket. Azonnal tisztítsuk meg az érintett felületet bő vízzel. Távolítsuk el a szennyezett ruházatot. Ha szükséges forduljunk orvoshoz.

Szembekerülés esetén

Szembe kerülésnél azonnal, legalább 15 percig nagyon bő vízzel kell kiöblíteni, azonnal orvossal konzultálni kell.

Lenyelést követően

A szájat ki kell öblíteni és bőséges vízzel itatni. *Tilos* hánytatni! Azonnal orvoshoz kell fordulni.

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

A kalcium-oxid nem okoz akut toxikus hatást lenyelve, bőrrel való érintkezés vagy belélegzés esetén. Az anyag bőr- és légzőrendszeri irritációt okozhat, illetve ha a szembe kerül súlyos szemkárosodás kockázata áll fenn. Egyéb, szervi károsító hatás miatt nem kell aggódni, mert elsősorban a helyi hatás (pH-hatás) jelenti a legfőbb egészségügyi kockázatot

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A 4.1. részben leírt tanácsokat kell követni.

5 szakasz: TŰZOLTÁSI INTÉZKEDÉSEK

5.1 Oltóanyag

5.1.1 **Megfelelő oltóanyag:** Megfelelő oltóanyag: Az anyag nem éghető. Környezeti tüzek oltásakor száraz oltóanyagot, port, habot ill. CO2 –t kell használni. A helyi körülményeknek és a helyi környezetnek megfelelő tűzoltási intézkedéseket kell alkalmazni.

5.1.2. **Alkalmatlan oltóanyagok:** Ne használjunk vizet! Kerüljük a párásítást.

5.2 Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek A kalcium-oxid reagál a vízzel és ekkor hő képződik. Ez veszélyt jelenthet a gyúlékony anyagokra.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat Kerülni kell a porképződést. Légzőberendezés használata kötelező, a helyi körülményeknek és környezetnek megfelelő tűzoltási intézkedéseket kell végrehajtani.

5.4. Egyéb információ: Égés vagy hőbomlás esetén széndioxid vagy szén-monoxid bomlástermékek keletkezhetnek:.A tűz méretének megfelelőem, szükséges lehet speciális védő ruházatot használni a a hő ellen, egyéni légzőkészüléket, védőszemüveget, vagy arcmaszkot, és kesztyűt.

6 szakasz: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ KÖRNYEZETBE JUTÁS ESETÉN

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

6.1.1 Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében

Biztosítsuk a megfelelő szellőzést. Minimalizáljuk a porszintet. Távolítsuk el a védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket. Kerüljük a bőr, szem és a ruházattal való érintkezést – viseljünk megfelelő védőfelszerelést (lásd 8. rész). Kerüljük a por belélegzését – biztosítsuk a megfelelő szellőzést vagy a megfelelő légzőrendszeri védőfelszerelés használatát, illetve a megfelelő védőfelszerelés viseletét (lásd 8. rész). Kerüljük a páraképződést!

6.1.2 A sürgősségi ellátók esetében

Viseljen megfelelő védőfelszerelést (lásd 8. rész).

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések

Kerülni kell az anyag kiszóródását. A kiömlött anyagot helyezzük megfelelő tárolóba. Szárazon kell tartani, ha lehetséges. Fedett területen kerülni kell a felesleges porképződést. A termék nem juthat ellenőrizetlenül a természetes vizekbe (pH érték növelése). Nagyobb mennyiségű anyag vizekbe való kijutását jelenteni kell a környezetvédelmi hatóságoknak vagy más szabályozó szervnek.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Minden esetben kerülni kell a porképződést. Tároljuk az anyagot a lehető legszárazabb állapotban.

Szedjük fel a terméket mechanikus úton, száraz módszerrel. Használjunk porszívó berendezést, vagy lapátoljuk zsákokba.

6.4 Hivatkozás más szakaszokra

A személyi védelem, illetve az anyaggal való érintkezés megakadályozása, továbbá az anyag tárolásával kapcsolatos további információkért lásd jelen biztonsági adatlap 8. és 13. pontját, valamint a mellékletet.

7 szakasz: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

7.1.1 Óvintézkedések

Kerüljük a bőrrel való érintkezést, illetve az anyag szembe kerülését. Viseljünk védőfelszerelést (lásd jelen biztonsági adatlap 8. fejezete). A termékkel való munka közben ne viseljünk kontaktlencsét. Tanácsos emellett egyéni szemkimosó készletet magunknál tartani. A porszint legyen minimális, és minimalizáljuk a porképződést is. Lokalizáljuk a porforrást, használjunk kimeneti ventillációt (porgyűjtőt a kezelési pontokon). Ha lehet, alkalmazzunk zárt kezelési rendszereket. A zsákok kezelésekor a 90/269/EC Európai Tanács Utasításban leírt veszélyforrások figyelembe vételével járjunk el.

7.1.2 Általános foglalkozás-egészségügyi tanácsok

Kerüljük az anyag lenyelését, bőrrel való érintkezését, illetve szembe kerülését. Az anyag kezelése kapcsán az általános foglalkozás-higiéniai intézkedéseket be kell tartani. Ezekhez az intézkedésekhez hozzátartozik a jó személyi higiénia és a rendtartási gyakorlat (értsd rendszeres takarítás és megfelelő takarítóeszközök használata). A munkahelyen nem szabad étkezni, inni és dohányozni. A munkaidő lejártakor le kell zuhanyozni és átöltözni. Ne viseljünk szennyezett ruhát otthon.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

Az anyagot száraz körülmények között kell tárolni. A levegővel és nedvességgel való érintkezést kerülni kell. Az ömlesztett tárolás az erre a célra kialakított silókban történhet. Tartsuk távol az anyagot savaktól, jelentős mennyiségű papírtól, szalmától és nitrovegyületektől. Gyermek elől elzárva tartandó. Ne használjunk alumíniumot szállításra vagy tárolásra, amennyiben fennáll a vízzel való érintkezés veszélye.

7.3 Meghatározott végfelhasználás(ok)

Kérem, nézzék meg a jelen biztonsági adatlap függelékének 1. számú táblázatában felsorolt felhasználási módokat. További információkért kérem, forduljanak a szállítótól kapott, illetve a függelékben található vonatkozó expozíciós forgatókönyvhöz, és nézzék meg a 2.1. részt: Munkaexpozíciós ellenőrzés.

8 szakasz: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENI VÉDEKEZÉS/EGYÉNI VÉDELEM

8.1 Ellenőrzési paraméterek

Munkahelyi expozíciós határértékek: A keverék összetevői a 5//2020. (II. 06.) ITM rendelet szerint határértékkel szabályozottak:
Foglalkozás expozíciós értékek:

Komponens	CAS szám	ÁK(TWA) érték	CK(STEL) érték	Hivatkozás
Kalcium oxid	1305-78-8	1 resp	4 resp	EU4

További információk:
Az indikatív foglalkozási expozíciós határértékek meghatározása nyolc órás idővel súlyozott átlagnak megfelelő referenciaidőre vonatkoztatottan (hosszú távú expozíciós határértékek - ÁK), bizonyos vegyi anyagokat illetően pedig a rövid távú expozícióból származó hatások figyelembevétele érdekében rövidebb, általában tizenöt perccel súlyozott átlagnak megfelelő referenciaidőre vonatkoztatottan (rövid távú expozíciós határértékek - CK) történik.
Respirábilis frakció: a belélegzett részecskéknek azon tömegfrakciója, amely behatol a ciliáris hám nélküli légutakba
A foglalkozási vegyianyag-expozíciós határértékekkel foglalkozó tudományos bizottság **(SCOEL)**

PNEC értékek/ Jósolt nem észlelt hatás koncentráció:

Környezetvédelem	PNEC	Megjegyzések
Édesvíz	0.49 mg / L	
Édesvíz üledék	Nincs elérhető PNEC	Adatok hiányosak
Tengervíz	0.32 mg / L	
Tengervíz üledék	Nincs elérhető PNEC	Adatok hiányosak
Élelmiszer (bioakkumuláció)	Nincs azonosított veszély	Bioakkumuláció nem lép fel
Mikroorganizmusok a szennyvízkezelésben	3 mg / L	
Talaj (mezőgazdasági)	1080 mg / kg	
Levegő	Nincs azonosított veszély	

8.2 Az expozíció elleni védekezés

Kerülni kell az anyaggal való érintkezést (expozíció), illetve a porképződést. Ezen kívül megfelelő védőfelszerelés viselése ajánlott. Szemvédő-felszerelést (például szemüveg, védőszemüveg) kell viselni, kivétel, ha a szemmel való érintkezés kizárt az adott alkalmazás típusából eredően (például zárt folyamatok). Emellett arcvédő maszk, védőruházat és védőcipő viselése kötelező

Kérem, olvassák el a függelékben található, illetve a szállítótól kérhető vonatkozó, expozíciós teendőket.

8.2.1 Megfelelő műszaki ellenőrzés

Ha a felhasználás közben por keletkezik, szigeteljük el a folyamatot, alkalmazzunk fúvó ventillátort, vagy egyéb műszaki megoldást, annak érdekében, hogy a levegő porszintje az ajánlott határérték alatt maradjon.

8.2.2 Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök

8.2.2.1 Szem/arc védelem

Ne viseljünk kontaktlencsét. A poros anyaggal dolgozóknak szorosan illeszkedő védőszemüveg oldalellenzővel, vagy széles látószögű teljesen takaró védőszemüveg ajánlott. Tanácsos emellett egyéni szemmosó felszerelést magunknál tartani.

8.2.2.2 Bőrvédelem

Mivel a kalcium-oxidot bőrt irritáló anyagként sorolják be, a bőrrel való érintkezést, amennyire technikailag lehetséges, minimalizálni kell. Védőkesztyű (nitrilből) valamint szabványos, a bőrt teljes mértékben fedő munkaruházat– földig érő nadrág, hosszú ujjú, szűk szárú overall, – és olyan cipő viselete ajánlott, amely ellenáll a sav és lúg maró hatásának és a por behatolásának.

8.2.2.3 Légzőszervek védelme

Helyi szellőztetést kell alkalmazni annak érdekében, hogy az előírt levegőszennyezési érték a határérték alatt maradjon. Megfelelő részecske-szűrő maszk viselése ajánlott az anyaggal való érintkezés függvényében – kérjük, ellenőrizzék le a vonatkozó expozícióval kapcsolatos forgatókönyvet a függelékben, illetve a szállító által biztosított leírásban.

8.2.2.4 Hő okozta veszély

Az anyag nem okoz hőveszélyt, így tehát ezzel kapcsolatosan nincs szükség speciális óvintézkedésekre.

8.2.3 A környezeti expozíció elleni védekezés

Valamennyi szellőztető rendszert szűrővel kell ellátni, mielőtt az anyag kijutna a légkörbe. Kérjük elkerülni az anyag környezetbe való kijutását. Helyezzük megfelelő tárolóba a kiömlött anyagot. Tartsuk az anyagot a lehető legszárazabb állapotban. Ha lehetséges, fedjük le a területet, hogy elkerüljük a felesleges porártalmat. Akadályozzuk meg az anyag természetes vízfolyásokba vagy elvezetőkbe való bekerülését (pH növelő hatás). Amennyiben nagyobb mennyiségű anyag kerül a természetes vizekbe, riasztani kell a környezetvédelmi hatóságokat, vagy más felelős szerveket. További részletes információkért kérjük, ellenőrizzék jelen biztonsági adatlap függelékét.

9 szakasz: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Megjelenése:	fehér vagy fehéres (beige) színű különböző méretű szilárd anyag, darabos, szemcsés vagy por
Szaga:	szagtalan
Szag küszöbérték:	nem jellemző
pH:	12,3 (telített oldat 20 °C fokon).
Olvadáspont:	> 450 °C (tanulmány eredmény, EU A.1 módszer).
Forráspont:	nem jellemző (szilárd, > 450 °C olvadásponttal).
Gyulladási pont:	nem jellemző (szilárd, > 450 °C olvadásponttal).
Párolgási arány:	nem jellemző (szilárd, > 450 °C olvadásponttal).
Gyúlékonyság:	nem jellemző (tanulmány eredmény, EU A.10 módszer).
Robbanási küszöbök:	nem robbanékony (nincs benne semmilyen olyan kémiai szerkezet, amelyet általában robbanási tulajdonságokkal társítanak).
Párolgási nyomás:	nem jellemző (szilárd, > 450 °C olvadásponttal).

Párolgási sűrűség:	nem jellemző.
Relatív sűrűség:	3.31 (tanulmány eredmény, EU A.3 módszer).
Vízben való oldékonyság:	1337.6 mg/l (tanulmány eredmény EU A.6 módszer).
Megoszlási együttható:	nem jellemző (szervetlen anyag).
Öngyulladási hőmérséklet:	nincs relatív öngyulladási hőmérséklet 400 °Celsius alatt (tanulmány eredmény EU A.16 módszer).
Lebomlási hőmérséklet:	nem jellemző
Viszkozitás:	nem jellemző (szilárd, > 450 °C olvadásponttal).
Oxidálódási tulajdonságok:	nincsenek oxidálódási tulajdonságok (kémiai szerkezet alapján, az anyag nem tartalmaz fölös oxigént, vagy bármely olyan szerkezeti csoportot, amely köztudottan exoterm módon reagál gyúlékony anyaggal.)

9.2 Egyéb információk

Nem áll rendelkezésre.

10 szakasz: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1 Reakciókészség

A kalcium-oxid exoterm módon reagál a vízzel, és ekkor kalcium-dihidroxid keletkezik.

10.2 Kémiai stabilitás

Normál felhasználási és tárolási (száraz feltételek) körülmények között a kalcium-oxid stabil.

10.3 Veszélyes reakciók lehetősége

A kalcium-oxid exoterm reakciókba lép a savakkal és ekkor kalcium sók keletkeznek.

10.4 Kerülendő körülmények

A minőségromlás elkerülése érdekében kerüljük az anyag levegővel és nedvességgel való érintkezését.

10.5 Nem összeférhető anyagok

A kalcium-oxid exoterm módon reagál a vízzel és ekkor kalcium-hidroxid jön létre.

$CaO + H_2O \rightarrow Ca(OH)_2 + 1155$ kJ/kg CaO

A kalcium-oxid exoterm módon reagál a savakkal, és ekkor kalcium-sók keletkeznek:

A kalcium-oxid nedves környezetben reagál az alumíniummal és rézzel, és hidrogén keletkezik:

$CaO + 2\ Al + 7\ H_2O \rightarrow Ca(Al(OH)_4)_2 + 3\ H_2$

10.6 Veszélyes bomlástermékek

Nincs.

További információk:: a kalcium-oxid felszívja a nedvességet és reagál a levegőben lévő széndioxiddal, s ekkor kalcium-karbonát jön létre, amely a természetben gyakran előforduló anyag.

11 szakasz: TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

a) Akut toxicitás
Szájon át LD50 > 2000 mg/kg (OECD 425, patkány)
Bőrön át LD50 > 2500 mg/kg (OECD 402, nyúl); Kereszthivatkozással ezen adatok vonatkoznak a kalcium oxidra is, hiszen nedvességgel érintkezve kalcium - dihidroxid keletkezik.
Belélegezve nincs rendelkezésre álló adat.
A kalcium-oxid nem okoz akut toxikus hatást. Az akkut toxicitási besorolás nem indokolt.

b) Bőr korrózió /irritáció: A kalcium-oxid irritálja a bőrt (*in vivo*, nyúl). Kísérleti eredmények alapján a kalcium-oxidot bőr irritánsként kell besorolni [R38, irritálja a bőrt; bőr irritáció 2 (H315-bőr irritációt okoz)

c) Súlyos szemkárosodás/ Szem irritáció: A kalcium-oxid szembe kerülve súlyos károsodást eredményez (szemirritációs tanulmányok) (*in vivo* nyúl).
Kísérleti eredmények alapján a kalcium-oxidot, mint súlyos szemirritáló anyagot kell besorolni [R41, súlyos szemkárosító kockázat, szemkárosítás 1 (H318- súlyos szemkárosodást okoz)].

d) Légzési vagy bőr érzékenység Nincs rendelkezésre álló adat.
A kalcium-oxidot nem tekintjük bőr szenzbilizálónak, a hatás természete alapján (pH változás), és az alapján, hogy az emberi táplálkozásban a kalcium alapszükséglet. A szenzitizálási besorolás nem indokolt.

e) Csírasejt-mutagenitás: A bakteriális fordított mutációs vizsgálat (Ames teszt, OECD 471): negatív. Emlős kromoszóma aberráció teszt: negatív. Tekintve, hogy a kalcium mindenütt jelen van, és hogy mennyire esszenciális, figyelembe véve, hogy vizes közegben a mész milyen jelentéktelen pH változást vált ki, nyilvánvalóan nem tekinthető géntoxikus potenciállal rendelkező anyagnak. A gén-toxicitási osztályba sorolás nem indokolt.

f) Karcinogén hatás A kalcium (a kiszerelését tekintve kalcium-laktát) nem karcinogén (patkány kísérletek). A kalcium-oxid által okozott pH hatás nem hordoz magában karcinogén kockázatot. A humán epidemiológiai adatok azt igazolják, hogy a kalcium-oxid nem hordoz karcinogén veszélyt. Az anyag rákkeltői osztályba sorolása nem indokolt.

g) Reprodukciós toxicitás: A kalcium (kalcium-karbonát formában) nem toxikus a szaporodásra nézve (egér kísérletek). Az anyag pH hatása nem ad okot a szaporodás veszélyeztetésére. A humán epidemiológiai adatok alátámasztják, hogy a kalcium-oxid semmiféle toxicitási veszélyt nem hordoz magában a szaporodásra nézve. A különböző kalcium sók kapcsán végzett állati és emberi tanulmányok egyaránt alátámasztják, hogy sem a szaporodásra, sem a fejlődésre nézve a kalciumnak káros hatása nem tapasztalható. Lásd még továbbá az Élelmiszeripari Tudományos Bizottság jelentését (16.6. rész.) Így tehát a kalcium-oxid nem toxikus a szaporodásra és/vagy fejlődésre. Az EC1272/2008 rendelet értelmében az anyag szaporodási toxicitásának osztályba sorolása nem szükséges.

h) Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): Az emberi adatokból kiderül, hogy a CaO irritálja a légzőtraktust. Összegezve és kiértékelve az SCOEL ajánlásban (ismeretlen szerző, 2008) az emberi adatok alapján a kalcium-oxidot a légzőrendszeri irritánsként sorolták be [R37, irritálja a légzőrendszert, STOT SE 3 (H335-légzőszervi irritációt okozhat)].

i) Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás STOT: Az Élelmiszeripari Tudományos Bizottság (SCF) által megállapított felső beviteli szint (UL) szájon át kalciumból felnőttek esetén UL=2500 mg/nap, ami megfelel 36 mg/kg testsúly kg/nap (70 kg-os személy esetén). A kalcium (CaO)a toxicitása bőrön át nem tekinthető relevánsnak, figyelembe véve, hogy a bőrön át jelentéktelen mennyiségű felszívódás történik, és mivel az elsődleges egészségügyi hatása (pH változás) a helyi irritáció. A CaO belégzésen keresztül történő toxicitása (helyi hatás, a nyálkahártya irritációja) vizsgálata nyolc órás TWA-n keresztül történt, amelyet a foglalkozási szempontból veszélyes anyagokkal való érintkezéssel foglalkozó tudományos bizottság (SCOEL) folytatott le, és 1 mg/m3 belélegezhető porban állapított meg (lásd 8.1. rész). A CaO toxicitási besorolása hosszú távú expozíció esetén tehát nem szükséges.

j) Aspirációs /Belégzési veszélyek: A kalcium-oxidnak nincs ismert belégzési veszélye.

12 szakasz: ÖKOLÓGIAI ADATOK

12.1 Toxicitás

12.1.1 Akkut/ tartós mérgező hatás a halakra

LC50 (96 óra) édesvízi halakra: 50,6 mg/l
LC50 (96 óra) tengeri halakra: 457 mg/l

12.1.2 Akkut/tartós mérgező hatás a vízi gerinctelenekre vonatkozóan

EC50 (48 óra) édesvízi gerinctelenekre: 49.1 mg/l.
LC50 (96 óra) tengeri gerinctelenekre: 158 mg/l.

12.1.3 Akkut/tartós mérgező hatás a vízinövényekre vonatkozóan

EC50 (72 óra) édesvízi algákra: 184.57 mg/l.
NOEC (72 óra) édesvízi algákra: 48 mg/l.

12.1.4 Mérgező hatás a mikroorganizmusokra pl. baktériumok

Magas koncentrációban, a hőmérséklet és a pH emelkedésének következtében a kalcium oxidot a szennyvíz iszapok fertőtlenítésére is használják.

12.1.5 Krónikus toxikus hatás a vízi organizmusokra

NOEC (14d) tengervízben élő gerinctelenekre: 32 mg/l.

12.1.6 Mérgező hatás a talajlakó szervezetekre

EC10/LC10 vagy NOEC talajban élő makroorganizmusokra: 2000 mg/kg talajlakó szervezet.
EC10/LC10 vagy NOEC talajban élő mikroorganizmusokra: 12000 mg/kg talajlakó szervezet

12.1.7 Mérgező hatás a szárazföldi növényekre

NOEC (21d) szárazföldi növényekre: 1080 mg/kg

12.1.8 Általános hatások

Akkut pH hatás. Bár ez a termék hasznos a víz pH-jának helyreállításához, az 1 g/l feletti mennyiség káros lehet a vízi élővilágra. A 12 fölötti pH érték gyorsan csökken az oldódás és a karbonátosodás következtében.

12.1.9 További információk

Az eredmények kereszthivatkozással a kalcium oxidra alkalmazhatóak, hiszen mikor nedvességgel érintkezik kalcium hidroxid képződik

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Irreleváns a szervetlen anyagok esetében

12.3 Bioakkumulációs képesség

Irreleváns a szervetlen anyagok esetében

12.4 Talaj mobilitás

A kalcium - oxid reagál a vízzel és/vagy szén dioxiddal miközben kalcium-dihidroxid és/vagy kalcium-karbonát keletkezik. A lassan oldódó kalcium-dihidroxid, illetve kalcium-karbonát a legtöbb talajfajtában alacsony mobilitást képvisel.

12.5 PBT és a vPvB értékelés eredményei

Irreleváns a szervetlen anyagok esetében

12.6 Egyéb káros hatások

Nem derült fény egyéb ártalmas hatásra.

13 szakasz: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1 Hulladékkezelési módszerek

13.1.1 Termék/Csomagolás ártalmatlanítás

A kalcium-oxid ártalmatlanítása a 2008/98/EC rendeletnek valamint a nemzeti és helyi előírásoknak megfelelően történjék. A termék reagál a vízzel és elhelyezhető, mint építési hulladék. A termék feldolgozása, használata vagy szennyezése megváltozathatja a hulladékkezelési lehetőségeket. A tároló eszközök és a fel nem használt anyagtól történő megszabadulás a tagállamokra vonatkozó szabályzásnak, illetve a helyi követelményeknek megfelelően történjék.(2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról) A felhasznált csomagolóanyag csak jelen termék csomagolására alkalmas, nem szabad újra felhasználni egyéb célra. Használat után teljesen ürítsük ki a csomagolást.

13.1.2. Hulladékkezelés – vonatkozó információk

Óvatosan seperje össze és gyűjtsük össze; lsd. 6 szakasz.

13.1.3 Szennyvízkezelés – vonatkozó információk

Ne engedje, hogy az anyag a lefolyókba, vagy csatornákba jusson.

14 szakasz: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

A kalcium-oxidot szállítás (közút, vasút, tengeri) szempontjából ***nem sorolják a veszélyes anyagok*** közé. [ADR (Road), RID (Rail), IMDG / GGVSea (Sea)]
A kalcium oxid azonban veszélyes anyag kategóriába esik a ***légiszállításban*** (ICAO/IATA)

14.1. UN-Szám: nem alkalmazható Légiszállítás: UN 1910
14.2. UN szállítási elnevezés nem alkalmazható Légiszállítás: Kalcium-oxid
14.3. Szállítási kockázati osztály(ok) nem alkalmazható Légiszállítás: 8 Osztály (ICAO/IATA)
14.4.Csomagolási csoport nem alkalmazható Légiszállítás : III Csoport (ICAO/IATA)
14.5. Környezetvédelmi veszély Nincs.

14.6. Speciális óvintézkedések a felhasználó számára

Légmentes tartályok segítségével kerüljük el a kiporozást a szállítás közben, illetve a darabos terméket letakart kocsiban szállítsuk, hogy megelőzzük a szóródást.

14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: Nem esik szabályozás alá.

15 szakasz: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

EU Rendeletek:

Seveso, Rendelet/ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről	Nem szabályozott
(EC) 2037/2000 rendelet/Az ózonréteget lebontó anyagokról	Nem szabályozott
(EC) No 850/2004 a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról	Nem szabályozott
Felhatalmazás a REACH Rendelet (EC) XIV melléklete szerint	Nem szükséges
Felhasználási megszorítások	Nincs

Egyéb EU rendeletek:

Országos megszigorítások: víz-veszélyeztetési osztály 1. (Németország)

15.2 Kémiai biztonsági értékelés

Az anyagra vonatkozó kémiai biztonsági értékelést elvégezték.

16 szakasz: EGYÉB INFORMÁCIÓK

Az adatok a legfrissebb tudásunkon alapulnak, de nem jelentenek garanciát valamely adott terméktulajdonságra, és nem alkotnak jogilag érvényes szerződéses kapcsolatot.

16.1 Rövidítések

EC50 közepesen hatékony koncentráció

LC50 közepes halálos koncentráció

LD50 közepes halálos dózis

NOEC észrevehet_ hatást nem kiváltó koncentráció

OEL: foglalkozás közben veszélyes anyaggal való érintkezés határértéke

PBT: hosszan tartó bioakkumulatív, toxikus vegyi anyag

PNEC: várhatóan semmiféle hatást nem kiváltó koncentráció

STEL: a veszélyes anyaggal történő rövid távú expozíció határértéke TWA: idősúlyozott átlag

vPvB: nagyon hosszan tartó, rendkívül bioakumulatív jellegű vegyi anyag

16.2 Legfontosabb szakirodalmi hivatkozások

Ismeretlen szerző 2006: Élelmiszeripari Tudományos Bizottság, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság: 2006 felső tűréshatárértékek a vitaminok és ásványi anyagok kapcsán ISBN: 92-9199-014-0 (SCF dokumentum).

Ismeretlen szerző, 2008: A foglalkozás körében történő veszélyes anyagokkal való érintkezést vizsgáló tudományos bizottság (SCUEL) ajánlása a kalcium-oxidra (CaO) és a kalcium-dihidroxidra (Ca(OH)2) Európai Bizottság DG alkalmazás, szociális ügyek és egyenlő esélyek, SCOL/SUM/137 2008. február.

16.3 Felülvizsgálat

Jelen verzió összes fejezete átvizsgálásra került. Felülvizsgálat dátuma: 02/ 2020

Jogi nyilatkozat

Jelen biztonsági adatlap (SDS) a REACH rendelet jogi kitételein alapul (EC 1907/2006, 31. cikkely és 2. számú melléklet) a változtatások figyelembe vételével. Ez a biztonsági adatlap pótolja a műszaki használati utasításokat, anélkül, hogy felváltaná őket. Ezek az adatok jelenlegi ismereteinken alapulnak, tájékoztatják a felhasználót a termék használatának kockázatára, hogy a termék biztonságos szállítását, kezelését és felhasználását segítsük. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége. Az adatok a megadott anyagra vonatkoznak a kiadás időpontjában, és nem jelentik jogi szerződéses kapcsolat létrejöttét a felhasználóval. Az adatlap nem tekintendő az adott alkalmazásokhoz való alkalmasság garanciájának. A biztonsági adatlap jelenlegi változata felülírja a korábbi verziókat.

Mellékletek: A biztonságtechnikai adatlaphoz tartozó expozíciós leírások, útmutató

A BIZTONSÁGI ADATLAP VÉGE